

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINĄS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Savijose valstijose \$2.00
Rev. A. Stanikytis \$3.00
4537 Wood St. ATSKYRIUM.
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Prašiusi su visais reikais
kreipis kuo adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.00
Canada and other Parts \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 30.

WILKES-BARRE, PA., 29 D. BIRŽELIO (JUNE) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Ketvirtoji Nedėlia po Sekminiū.

Lėkija. Rym. VIII, 18—23. — Broliai: Aš manau, kad šių laikų kentėjimai nėra verti palyginti prie busiančios garbės, kuri bus mums apreiškta. Nes sutvėrimo išsilgimas laukia apreiškimo Dievo sunų. Nes sutvėrimas tapo padarytas paduotu tuštybei, ne gerumu, bet per tą, kurs ji padarė paduotu, viltyje; nes sutvėrimas pats savyje taip pat bus išliuosuotas nuo pagedimo vergijos į Dievo sunų garbės liuosybę. Nes mes žinome, kad kiekvienas sutvėrimas vaitoja ir yra darbe net iki šiol. Ir netik tai jis, bet ir mes taip pat, kurie turime pirmuosius dvasios vaisius, net mes patys savyje vaitojame, laukdami pasavinimo Dievo sunų, mūsų kuno atpirkimo, Kristuje Jezuje, mūsų Viešpatyje.

Evangelija. Luk. V, 1—11. — Anuomet, kad minios spaudėsi prie Jėzaus, idant klausytų Dievo žodžių, o jis stovėjo šalia Genezareto ežero. Ir pamatė du laivus, stovinčius prie ežero, o žvejai buvo išėję ir plovė tinklus. O įėjęs į vieną laivą, kuris buvo Simano, prašė jo, kad truputį pavažiųotų nuo žemės. O atsėdėjęs mokino minias iš laivo. O kad nustojo kalbėti: tarė Simanui: Užvažiuok gelmėn ir užleiskite jūsų tinklus gaudymui. O Simanas atsakė: Mokytoja, dirbdami kaurą naktį nieko nepagavome; bet ant tavo žodžio mesiu tinklą. O kad tai padarė užgriebė daugybę žuvų ir plyšo jo tinklas. Ir pamoję draugams, kurie buvo kitame laive, kad ateitų ir padėtų jiems. Ir atėjo ir pripildė abu laivus, taip jog bemaž kone pasinėrė. Ką regėdamas Simanas Petras puolė prie Jėzaus kelių, tardamas: Viešpatie, išėik nuo manęs, nes esu žmogus nusidėjėlis. Nes jį ir visus, kurie su juo buvo, buvo paėmusi baimė iš laimėjimo žuvų, kurias pagavo. Taipos Jokubą ir Joną, Zebedėjaus sunus, kurie buvo Simano draugais. Ir tarė Jėzus Simanui: Nesibijok, nuo šiol gaudysi žmones. Ir ištraukęs laivus ant žemės, ėjo paskui jį, apleidę viską.

TUŠČIAS DARBAS.

Svietą galima prilyginti į vėjų blaškoma jūrą, kurioje, tamsybėmis apsiurbti, gyvenimo audrų svaidomi, dirba nusidėjėliai. Kuomet amžinasties rytas jiems prasvis, kokius jie atras vaisius savo darbo? Dėja, sušuks,

visą naktį dirbome ir nieko nepelnijome! Apgavingas sviete, per vėlai tave pažinoje! Bet, kodėl ir krikščionių daug tuščių darbą darė? Todėl, kad nesidarbavo apie savo išganyką uoliai, su ištesėjimu ir baimė, bet jieškojo tuščių šešėlių, nykstančių svieto smagumų ir sugaišino didelį savo išganyko darbą.

Jei tyrinėjame svietiškosios laimės versmes, tai, pirmoje vietoje, susitikime turtus. Jie pats savyje nėra blogi. Jie gal, ir privalo, būti sunaudojami amžinosios laimės igijimui. Troškimas igyti juosius budais evangelijoje pasmerktas yra nuodėmingas. Turint turtus ir jų dalies nepasirinkiant Dievui, budu evangelijoje įsakytu, bet viską atiduodant cėso-riui, tai yra svietui, apverčiame juos savo sielos skriaudai, bet ne pasiekimui amžinos laimės.

Svieto smagumai, tai velnio, svieto ir kuno užstatyti mums žabangai. Šitai nuomė apie svietiškasias linksmybes išmintingiausiojo tarpe žmonių, Saliamono: "Tariau sau, apsisiausiu linksmybėmis, — ir tas buvo tuštybė. Neatsakiau sau smagumo, kurio širdis troško, tačiau viskas buvo tuštybė ir dvasios prispaudimas. Mačiau visus daiktus, kurie po saule yra ir štai jie yra tuštybė ir dvasios prispaudimas".

Galima teisingai sakyti, jogei svietas yra tuštybė. Kaip tad atsiras, laimė svieto linksmybėse? Su turtais rišasi jų padidėjimo rūpestis ir nepasotinama godulystė. Jieškotojai garbės kėnia pažeminimus ir nepasiekimus. Smagumų mėgėjai, išeikvoję pajėgas, baidžia gyvastį, berods, amžina mirėlia. Teisybę pasakė rašytojas apie Kristaus Sekimą, jogei viskas yra tuštybė, išskyrus Dievo meilę ir tarnavimą Jam.

Isakymą Jėzui davus, paleido Petras tinklus ir jūrą ištraukė, didelę daugybę žuvų. Laimingi! trigubai yra laimingi tie, kurie klauso Dievo žodžio ir užlaiko jį, kurie išsižada tarnauti Mamonai, dėl garbingosios Dievo kudių laisvės; kurie, kaip Apaštalai, apleidę viską seka Viešpatį.

Turime Kristaus pažadėjimą, jogei "kiekvienas, kuris apleis namus, ar brolius, ar seseres, ar tėvą, ar motiną, ar pačią, ar vaikus dėl Mano vardo, šimtą syk tiek apturs ir amžiną gyvenimą pelns". Turime užtikrinimą, jogei širdies ramybė turėsime da šia ant žemės ir da neapsakomuose dangaus džiaugsmuose. Ar atidėliosime tad prisirengimą į tą auksiausiąją laimę?

Ar nesidabuosime su mūsų Išganytoju, atsižadėję svieto tuštybių, pašnabzdų mūsų priešų ir žabangų užstatytų ant piktų mūsų pagėdimų? Taip darydami užtikrinsime savo sieloms ramybę šiam sviete ir laimę ateisiančiame.

Iš Lietuvos.

Kaunas. Metais 1911—12 žadama Kauno gubernijoje įkurti miesto mokyklas šiose vietose: Viešniuose, Šiaulių apskr.; Kėdainiuose, Kauno apskr.; Šančiuose—Kauno priem.; Jonavose, Kauno apskr.; ir Naujamiestyje Raseinių apskr.—20 gegužio užtvirtinta šios naujos draugijos: katalikiška draugija pavargėliams šelpiti Rokiškyje, Radviliškio ukės ratelis (Šiaulių pav.), Troškunų draugija arba bankas. Įsteigėjais pasirašė 50 Kauno ir aplinkinių Kauno pavieto miestelių gyventojai, daugiausiai pirkliai ir pramonininkai. Įsteigiamasis susirinkimas pasiskirta 4 birželio Moterų draugijos salėje. Ta paskolos draugija galės atlikti visas bankines operacijas, skolinai savo sąnariams pinigų, užstatant judinamąjį ir nejudinamąjį turtą Kauno paviete ir t.t.

Kaune pradeda veikti finansų ministro užtvirtinta nauja Antroji Kauno Savytarpinės Paskolos Draugija arba bankas. Įsteigėjais pasirašė 50 Kauno ir aplinkinių Kauno pavieto miestelių gyventojai, daugiausiai pirkliai ir pramonininkai. Įsteigiamasis susirinkimas pasiskirta 4 birželio Moterų draugijos salėje. Ta paskolos draugija galės atlikti visas bankines operacijas, skolinai savo sąnariams pinigų, užstatant judinamąjį ir nejudinamąjį turtą Kauno paviete ir t.t.

Radviliškis (Šiaulių pv.). Kazimiero Šnapščio iš betono garinis malūnas jau dirba; vienos girnos mala 30—35 pudų ir valandą; už malimą imama po 4 kap. nuo pudų; malūnas apšviečiamas elektra. Rodos, kad turtin-gesnieji miestelio gyventojai, o gal ir gelžkelio stotis pasinaudos p. Šnapščio užmanymu ir apšvieis savo butus elektra. P. Šnapščio malūnas — tai didis pramonėje žingsnis pirmyn. Tuo didesnis p. Šnapščio užtat garbė, kad pastatė savo malūną ne vien dėl uždarbio, bet norėdamas padaryti gera savo kraštui.

Šeduva Vaidelonų sodžiuje ištisą savaitę darbavosi inžinierius — technikas, kuris sodžiu prašant valdžios buvo atsiųstas apsauginti baltoms, prieš išsikeltiant į vien sėdžius. Išmatuota iki penkių šimtų varstų grioviams kasti. Pavasaris šiltas ir giedras; kur vėliaus pernai sėti rugiai, visai nekokie. Ankstybieji vietomis ytin gražūs. Dobilai dvizoliai ir gi vietomis išsėlę. Vienžoliai pusėtinai geri. Dar pamintėtina, kad mūsų parapijos sodžiai taip suduoda danties į vienasėdžius, kad už keleto metų vargiai beužsiliks kur sodžius. Linksma ir malonu...

Gelbogala (Šeduvos par.). Šis sodžius yra vienas iš didesniųjų. Apie ukininkavimą ką ir bekalbėti, mat, girdi, "mūsų tėvai taip nugalėjo, nugalėsim ir mes taip". Tatgi savo uke šis sodžius bene tik visoj apylinkėj ir bus senobiškiausia liekana. Bet didžiausią ydą turi gelbogičiai, tai girtybė, kurią ypač jaunimas labiausiai mėgsta. Kaimynystėje Vėriškių sodžiaus jaunimas dar prisideda prie tos girtybės, tatgi tuose dviejuose sodžiuose girtybė gamina daugybę negražių ir nedorų pasielgimų. O ką bekalbėti apie judėjimą švietimasi tų sodžių jaunimo! Liudna...

Vidėniškis (Vil. gub.). Mūsų parapijoje prasidėjo kitoks gyvenimas. Triusa vietinio klebono kun. P. V. tapo, atnaujinta bažnyčia, nors ir ne visi parapijonai ėjo išvieno. Netruko tokių, kurie užiot duoti auką bažnyčios gražinimui, nešė ją į smuklę. Girtuokliavimas buvo čia įsigalėjęs. Dabar jau žmonės pradeda krypti gerėsenos pusėn. Tapo įkurtas "Blaivybės" skyrius, prie jo užlaikoma arbatnamis, per tai dorenieji žmonės turi sau švarią užėigą. Laikraščiai eina pas mus nedaug; vieni nemoka jų skaityti, o kiti bijo lietuviškų raidžių. Visokių kurstytojų apkvalinti paskaito save lenkais; per juos parapijoje nėra vienybės.

Debeikiai (Umergės apskr.). Nuo gegužės 1 d. š. m. atidaryta čia krasos skyrių. Dabar su laikraščiais ir su gramatomis turime didelį patogumą. Keblu tiktai su tuo, jog laišku nešiotojas nemoka lietuviškai ir labai vargiai skaito lietuviškai rašytus adresus. Čia jau reikia, kad pačtų vyriausybė rūpintųsi pilnai užganėdinti žmonių reikalavimus, nes už tai gerai mokama.

Debeikiai (Ukm. pav.). Su dideliu širdies nuliudimu atsisveikinome su mūsų gerbiamuoju kunigu M. Paškevičium, kurs pasidarbavo prie mūsų daugiau kaip dvejus metus. Kad ir ne ilgai

jis prie mūsų buvo, bet labai daug gero padarė. Jo rūpesniu liko įsteigta pas mus "Blaivybės" skyrius, prie tam arbatnamis ir ukės ratelis; ketino tuojaus atidaryti "Saulės" draugiją, bet nebesuskubo pradėto darbo užbaigti.

Kunigas M. Paškevičius didis mylėtojas ir platintojas apšvietimo. Kaip tik galėdamas platinti čia blaivybę, nes ir paskutiniame savo pamoksle pas mus nuoširdžiai prašė visų, o ypač jaunuomenės, kad laikytų blaivybėje ir kad užsiimtų skaitymu knygų ir gerų laikraščių. Todėl labai liudna mums debeikičiams išleisti tokį didelį darbininką. Už jo gerumą ir tokį pasidarbavimą dėl mūsų esame labai dėkingi ir prašome: Duok, Dieve, jam sveikatą ir laimingą gyvenimą.

Kalesninkai (Lidos apskr. Vilniaus gub.). Čia, galima sakyti, sulenkėjęs kraštas. Lietuvių dauguma atsižadėjo savo kalbos, išvirto į svetimtačius. Tarp jų labai sunku ir nemalonu gyventi lietuviams mylintiems savo kalbą, kraštą. Tokie mažai paguodos čia randa, o daug persekiojimo tur pakelti. Ši metų Didžiojo Seimatoje Kamarunų ir Vidonių lietuvis pradėjo bažnyčioje lietuviškai giedoti. Prieš sukiulo sulenkėję lietuviai ir sukurstė savąjį žmogų, kad jis atimtų giesmininkams maldaknyges. Lietuvis kairios savo knygas atidavė, bet bažnyčios truksmadari padavė teisman.

Kvėdaina (Rasein. apskr.). Didžiajame ketverge Šveto dvaro savininkas išpardavė visą savo nekilnojamą turtą; pardavė, žinoma, žydams ir tai už mažus pinigus. Per tai žydai gerokai pasipelnijo. Dabar jau tan dvaran laukiame ateinant sentikių.

Vilkija (Kauno pav.). Gegužės 13 d. perkunija sudegino klotimą ir daržinę ukininko M. Čizinausko ir tuo pat laiku užmušė ukininką Joną Čapkauską ir sudegino jo naujai pastatytą klotimą ant naujos vietos — vienasėdijos, į kurią dabar baigė perkelti savo triobas iš kaimo.

Šventazeris (Seinų apskr.). Gegužės 21 d. buvo tai "Žiburio" draugijos jaunimo diena, kurioje atlikta šventoji Komuniija. Šioje iškil-mėje dalyvavo bemaž visas jaunimas. Bažnyčia buvo puikiai išpuošta gelėmis. Po pamaldų visas jaunimas susirinko pietautų. Gražūs pašnekėsiai, dori pasilinksminimai, dailus jaunimo budelis linksmino to jaunimo vedėjų ir pašaliečių širdis. Čia aiškiai matoma tikra pa-

žanga pirmyn. Duok Dieve, idant ton gražion kuopon susispiestų visas lig vienos tos parapijos jaunimas.

Kaunas. Gegužės 1 d. Illiasėvičiaus bute atidaryta Lietuvių Dailės Paroda. Šioje parodoje sujungta vienon vieton V Lietuvių Dailės ir Čiurlanio paveikslų parodos. Be to pribuvo keletas naujų veikalų, pv. P. Rimšos darbai. Kas nebuvo Vilniuje ir nematė paskutinės Lietuvių Dailės parodos, tegul tas aplanko ją Kaune. Paroda tęsis koki mėnesį. Parodoje yra ir liaudies skyrius.

Pušalotas (Panev. pav.). Gegužės 6 d. po pietų užsidedė žydo gritelė, ir, aciu sausumai ir troš tankumai, bežiurint atsidurė ugnyje pusė miestelio. Sudegė 80 gyventojų namai — iš jų 13 katalikų, likusieji žydai.

Stebėtina, jog Pušalotas taip dažnai dega, ir negali miestelėnai, sudėję po keleto grivinių, įsitaisyti gesinamųjų prietaisų; dabar iki atveža iš dvarų, mažai jos ir naudos bepadaro.

Masiai (Šiaulių pav.). Gegužės 7 d. buvo gaisras ir sudegė 4 ukininkai.

Kitam nieko neliko, nes negalėjo išgelbėti. Masių ukininkai jau seniai tarėsi skirstytis vienasėdžiuosna, bet vis priešingų buvo. Galų gale buvo susitarkę ir laukė tikti matininko. Vis nesu-laukė. Dabar butų ir patogiau pamanyti apie vienasėdžius.

Diržiai (Šiaulių pav.). Sodžiuje — 14 gyventojų, iš jų du grintelninkai. Laikraščiai ateina: "L. U." — 2 egz. ir "Š." — 1 egz. Jau eina 3 m., kaip vietiniai ukininkai taria skirstytis vienasėdžiuosna, bet niekaip negali susitarti. Pažymėtinas daiktas, kad kai kurie mėgsta bylinėtis. Praeitais metais ukininkai išganė kito apsėtą vi-kais pudimą ir tampėsi teis-muose. Šiais metais tas ukininkas vėl pasėjo pudime, vėl reiks tasytis.

Šiaulių Didžiąją Gegužę — žadama surengti nebe birželio 5 d., bet to paties mėnesio 12 d. Iš vakaro prieš ją rengiamas didelis koncertas, kurian dalyvauti kviečiama mūsų rinktinės artistų įjegos: S. Audėjus, K. Petrauskas, Sipovičaitė-Fedorova (Maskvos Didžiojo Teatro artistė) ir S. Šimkus.

Žagarė (Šiaulių apskr.). Gegužės 18 d., vidudienį smarkiai vėju pučiant ištiko Žagarėje gaisras. Umu laiku liepsnoje paskendo didelė miesto dalis. Sudegė iš viso 144 gyvenamosios triobos. Daugybė svieto liko

pastogės ir be duonos kasnėlio. Retam tepavyko nors dalį savo mantos paglobti. Kitų manta iš namų išnešta ant daržų sudegė. Tarp kito ko nudegė latvių ukiškiosios draugijos daržinė su ukiškėmis mašinomis, prekybos mokykla, Kozlovskio aptieka, daktaro Avizonio butas, odų dirbtuvė, sinagoga, pirtis.

Južintai (Zarasų pav.). Tokios mūsų naujienos, prastos. Šiais metais išpainiojo krasą (stoką) laikyti žydas. Kada buvo varžytinės, tai stoji gana daug žmonių, bet žydas padėjo savo kainą, užstatė ir nuėjo. Vienas buvo mėginęs imti vienu rubliu mažiau, kaip žydas, bet viršininkas neleido. Krasą paėmė žydas, gaudamas tikrai 475 rb. Pamatęs, kad tiek jam bus pigu, jis pradėjo prašyti rinktinis padidinti algą iki 1100 rub. Rinktiniai nesutiko, sakydami, kad visados tiek mokama. Gegužės 5 d. buvo antras susirinkimas, buta ir paliėpimo pridėti krasininkui algos. Varžytinių nebuvo nes niekas nežinojo ir neatėjo, ir krasa pateko vėl žydui už 1265 rb. Rinktiniai, sužinoję tai, sudegė pinigus ir nuėjo rašytų skundo, bet viršaitis ir raštininkas nedavė kopijos, visais nenurodydami priežas-ties. Rinktiniai neapsileido ir parašė skundus žemiečių viršininkui ir gubernatoriui. Kaip visa pasibaigs — nežinia. Jau dabar visur apgarsinta, kad visi suvažiuotų, kada bus varžytinės.

Južintuose gyvuoja 5 karčiamėlės, žinoma, slaptos. Netoli valsčiaus yra taipogi "šilta vieta", smuklė. Kada esti teismai, tai ten sueina pasišildyti, klauso skundus, liudininkus ir t.t.

Plungė (Telšių pav.). Atsidariusiai kovo 4 d. "Vartotojų Draugijos" krautuvei sekasi gerai. Kai kuriomis dienomis esti 400 rub. apyvartos. Sąnarių draugija turi 214, pajų sudėta apie 5000 rb., vienas pajus 10 rb.

Ukio ratelis tebegyvuoja "Blaivybės" skyrius miršta. Gyventojai girtuoklianja kiek pagalėdami.

Kupreliskis (Panevėžio pav.). Gegužės 1 d. čia buvo vietinės blaivininkų kuopelės susirinkimas. Buvo rinkta parašai nusiųsti Valstybės Dūmūn su prašymu kovoti prieš alkoholį. Paskum buvo nutarta be jokių ginčų atidaryti Kupreliskį "Blai-vybės" skyrių. P. Petronis pasiūlė sumanyti, kad reiki-a suaukinti miestelio žydai ir prisakyti, kad nustotų pardavinėti degtinę. Sumanymas buvo priimtas. Kada žydai suėjo, buvo aiškiai pasakyta: "Nuo šio laiko, kad butu"

tokių gyvuliškų vestuvių pasekmės! Ne tiek kaltas tas, kurs netekęs proto, virsta gyvuliu ir tampa žmogžudžiu, kiek tas, kurs duoda jam progą nustoti proto. Bėda svetui dėl papiktinimo, bet didžiausia bėda tam, per kurį ateina papiktinimas!

Merginos, jei koks jaunikis kalbina tekėti ir ketina kelti trukšmingas vestuves netekėkite už tokio! Nes kokia pradžia — su proto apsvaiginimu — toks bus ir gyvenimas. Tik prisžiūrėkite tokių žmonių gyvenimui o pamatysite vaidus, peš tynes — net šiurpuliai sukrės visą. Neikite už tokio, kol neperkeis savo gyvenimo, kol neatsistos ant doro kelio, kol netaps blaivininku. Tuomet jūs pačios užsi-pelnysite garbės vardo ir prisidėsite prie platinimo meilės, doros ir apšvietimo!

Jau du pavyzdžius gražių vestuvių turime mūsų miestelyje: A. Vinčiumo ir P. Kazlausko. Stumkime laukan tą seną paprotį girtuokliauti vestuvėse. Laikykime doras, blaivas vestuves!

Mackas.

LEDFORD, ILL.

Šv. Kazimiero draugija parengė 10 birž. pirmą lietuvišką balių A. Portack'o sve-tainėje. Balius buvo pamargin-tas dainomis ir deklamacijomis. Maišytas choras, vadovaujant J. Šilingui, su-dainavo: "Sudiev Lietuva", "Sugrįžk sunau sukiūdū-sis", "Už Raseinių ant Du-bysos" ir "Labanakt". Vl. Turskutis deklamavo eiles: "Oi sunkios mano dienos" (Vaiciūčio), Ona Šimkiūtė deklamavo "Ilgėjimas tėvy-nės" (originalas J. S.). Dai-nos ir deklamacijos publikai patiko. Balius atsiliko be svaiginančių gėrimų, publi-ka ramiai užsilaikė. Pelno draugijai liko apie \$35.00.

O, kad būtų daugiau pana-šių vakarėlių mūsų mieste-lyje.

J. Vita.

CHICAGO, ILL.

(Socijalistų Priešai).

Utarinko vakare 20-tą d. birželio š. m. susirinkę cici-likai ant kampo gatvių 46-ty ir So. Paulina, pradėjo sakyti prakalbas. Šaukė, kiek tik gali, šaukė visa gerkle, kad tik toliaus būtų girdėti, bet kaip pradėjo šaukt, jog nereikia bažny-čios, nereikia kunigų ir t.t., tada kaip bematant prisirin-ko buris vaikų ir pradėjo ci-cilikus popieriais ir šiukšlė-mis mėtioti, o kaip tas dar nepagelbėjo, tada visas vai-kų būrelis nubėgo į šalį, pri-sirinko visokių blekių, lentų ir t.t., o sugrįžę prie cecilikų, pradėjo į tas blekes ir lentas mušti taip smarkiai, kad niekas nebegalėjo girdėti ci-cilikų prakalbų. Tada, žino-ma, cecilikai pradėjo vaikų, malšyti, bet šie netik kad ne-nustojo, bet dar smarkiau ėmėsi už savo darbo, kol ci-cilikai neišsiskirstė.

Lietuviai.

HAVERHILL, MASS.

Pas mus lietuvių nemaža būrelis. Prie draugijų ku-ne visi pridera. Sutikimas pusėtinas, tik vienas daly-kas nemalonus, o tai, kad kai kurie lietuviai vis dar tebe-silaiko lenkybės, ypač Vil-

niaus valkiniečiai. Iš to kyla nesupratimai; mitin-guose greitai susibara už nebutniekius. Gaila, kad bu-dami lietuviais, mūsų bro-liai nenori kalbėti lietuviš-kai; užuot mylėti savo tautą, ją niekina.

Haverhillietis.

Lietuviai svetur.

Liepojaus Šv. Zitos drau-gija. Gegužio 1 dieną (nedėl-dienyje po 26 balandžio) Zi-tietės šventė savo antrą me-tinę šventę — įkurtuves. Kaip visur pradžia sunki, taip ir Liepojuje erkščiais buvo kloti takai, ku-riais vargdienės mergai-tės įsiejojo sau geresnės ateities. Per įkurtuves bu-vo priimamos į draugiją be skirto visos, kurios tik iš-rašyti norėjo ir mokesį su-dėjo. Gražu tai buvo iš pat pradžios pasirodyti didelia-me buryje, bet skaisti auš-ra veikia apniuko migla. Ilgainiui pasirodė, kad ne-visos mergaitės pritrinka prie draugijos, prisireikė kai kurias prašalinti. Skaudūs tai buvo vaistai, bet reika-lingi butinai. Kad nesuklysta, tai patvirtino tolesnis elgimasis iš draugijos prašalintųjų; tuojaus pradėjo draskymo darbą. Sukėlė prieš draugiją policiją ir žandarų, paleidę po lietu-vių ir latvių pirmieviškus laikraščius melagingas ži-nias apie draugijos veiki-mą su skundomis ir nekaltų asmenų šmeižimais. Gu-driai išnaudojo apskres-nieji tų mergaičių įnirsimą ir iš jų tulžies stengėsi su-taisyti nuodus prieš katali-kišką susidraugavimą. Bet viskas veltui—kur tiesa ir dora, ten ne ką tepelnys iš už tvoros svaitydamas ak-menimis.

Nutilo vėtros, priešai ap-rimo. Draugija išliko sveika ir žymiai sustiprėjo. Prie-glauda su knygynėliu ir skaitykla gerai patarnavo dar mažai susipratusioms mergaitėms. Prie-glauda su-laukė nuo iškrypimo iš doros kelio, o skaitykla švietė protą ir dailino budą. Stebė-ties reikia, kaip tos darbo mergaitės nesigailėjo laiko apsišvietimui. Kaip bitelės pavasaryje apsupa pražydu-sias gėles, taip Zitietės šventvakariais šimtais su-sirinkdavo pasiklausytų skaitymų ir pamokymų sa-vo šviesesniųjų sąnarių-pa-tarėjų, kurių nors vienas visuomet atsilankydavo. Tie vakarai su mokslu ir dvi-siški pamokslai, po šv. Mi-šių bažnyčioje išryto sako-mi į tarnus į tarnaites, įne-šė draugijos gyvenimą naują dvasią—apšvietė pro-tą, dailino širdį. Viena tik nelaimė, kad lig šiol dar ne-paveilyta įkurti vakarinių ir šventdienos kursų. Savy-šalpa apsiereiskia tais me-tais (per pusantų metų): 41 mergaitė ligoje gavo prie-glaudą ir gydytoją, 107 mer-gaitės, likusios be vietos, ga-vo pastogę, 11 mergaičių ga-vo pašalpą pinigais po 6 rublius (2 dvigubai). Drau-gija turi nunai gyvais pini-gais draug. su nuosimčiais banke viršaus 2000 rbl. ir mantos daugiau kaip už 200 rublių.

Draugija tvirtėdama žy-miai nesikelia taip aiškiai sąnarių skaitliu. Nemaža dalis užsitęsė ilgiau pusme-čio neįnešusi nei dalies me-tinio mokesnio, už tai val-dyba nutarė tų visų nebi-

traukti į metinę atskaitą—tokiuo būdu tikrųjų sąnarių dabar yra 283, o draug su amžiniais (9), patarėjais (38) ir garbės (4) iš viso 334.—

Draugiją veda daug pri-tyrimo igijusi ir pilnai tar-naitėms atsidavusi mokyto-ja Bronislava Visgirdaitė; o kasos ir raštinės reikalus lai-ko savo tvirtose rankose p. Jonas Mickievičė, dabarti-nis Liepojaus Lietuvių su-siėlpimo draugijos pirmi-ninkas. Tokių sumaninių vedėjų sekama pėdais drau-gija gali drąsiai vilties susi-lauksiant geresnių dienų. Ypač pažymėti reikia kas kart didesni prisirišimą prie savo draugijos visų sąnarių ir pilną užsitikėjimą savąja valdyba, į kurią išrinkta 5 tarnaitės prie 3 sąnarių-pa-tarėjų.

Ateinančiais metais žada-ma įkurti savąją skalbyklą ir kepyklą — ligšiol privati-niu būdu jau ir įsteigtas, tik tai ne draugijos vardu. Sa-vasis bustas liks padidintas ir knygynas praplatintas, kurių naudai sąnariai sume-tė savo sidabrinus ar varin-čius pinigėlius, o kun. In-drulis sudėjo auksinius 15 rbl. — Šviesa ir dora su ti-kyba sujungtos — tai obal-sis lietuvių tarnaičių.—

"Vienybė".

Iš Argentinos. Buenos Ai-rės'o mieste yra susitvėrusi lietuvių draugija "Diegas". Draugija gana didelė, kiek-vienas sąnarys moka po vie-ną perą kas mėnuo. Gaila la-bai, kad negauname pakakti naujų knygų ir laikraščių pa-siskaityti. Be to susirinki-muose neduodama geros at-skaitos. Pažymėtinas daik-tas, kad laike susirinkimų esti varžytinės, kam buti pirmininku. "Diego" drau-gija taisyti lietuviškus vaka-rus. Praeitais metais buvo du vakarai, o šiais metais vienas—balandžio 22 d. Bet visų —pirma buvo pataisy-tas bufetas su svaiginančiais gėrimais (visi vakarai pana-šiai taisomi). Nors moki-ti reikėjo gana brangiai, bet prisirinko po daugiau žmo-nių, kurie mėgsta gerokai iš-gerti. Paskutinis vakaras buvo toks: visų —pirma iš-gėrė, paskum lošimas, pra-kalbos, šokiai, vaidai tarp savęs ir... "aniuošų sargų" atsiradimas, kurie "sutai-kė" draugus. Visi, žinomas daiktas, labai nuvargsta... bet daugiausia pirmininkas. Reikėtų labiau rupintis drau-gijos reikalais.

"Liet. Ukiniū."

Naujienos iš Amerikos.

Paspringo žuvies kaulu ir užduso.

Pittsburg, Pa. Nekuris Filypas Rosolow nuėjo su draugu žuvantį ir sugavo tik vieną, bet labai didelę žu-vį, kurią jo žmona gardžiai sutaisė vakarienei. Pailsės ir išalkęs Rosolow sėdo prie stalo ir godžiai griebėsi kve-piančios žuvėlės, bet pirmą jos karnį rydamas pasprin-go didele jos ašaka ir uždu-so, pirmą gydytojo pagel-ba spėjo pributi.

\$3.500 papugos užlaikymui.

Oklahoma City, Okla. Ne-seniai pasimirė čia kapita-listas Tamas Billingsly, ku-ris testamentu paskyrė tris tukstančius penkis šimtus

dolerių papugos užlaikymui, kuriai jau 26 metai.

Žemdirbių turtingumas.

Washington, D. C. Sulyg žemdirbystės skyriaus sta-tistikos, tik viena Minneso-tos valstija turėjo pereitais metais dirbamos žemės, gal-vijų, avių, naminių paukš-čių, bičių ir kitokios gėrybės už \$161.528.000.00.

1900 metais, tai yra prieš dešimtį metų tos valstijos farmos sykiu su gyvu in-ventorium buvo vertos \$89.-063.000.00 arba \$72.465.000.-00 mažiau. Iš to matyti, jog žemdirbystė ir galvijų ir na-minių paukščių auginimas Suvienytose Valstijose žy-miai pakilę, — beveik pasi-dvigubinę.

Statys milžinišką viešbutį.

New York, N. Y. Rengia-masi neužilgo pradėti statyti prie septintos gatvės milži-nišką viešbutį už penkis mili-jonus dolerių. Už vieną ple-čių viešbučiui užmokėta \$1.350.000.00. Viešbutį sta-tys bankierių firma, o randa-vos jį turtingas hotelistas, mokėdamas tris šimtus pen-kiasdešimtis tukstančių do-lerių randos metams. Nors hotelis, kuris turės dvylika šimtų vien svečių kambarių, dar nepradėtas statyti, bet randavojimo kontraktas jau padarytas ant 20 metų.

Grabinių konvencija.

Peoria, Ill. Pereitą savi-tę atsidavė Peorijoje Illino-jaus valstijoje grabinių kon-vencija. Pribuvo trys šimtai delegatų. Negeistinus bijan-tiems mirties svečius su-tiko ir pasveikino miesto ma-joras Woodroff.

Ilgas amžius.

Rockerfield, Cal. Gyvena čia senutė Marija Rodriguez, paeinanti iš Meksikos ir turinti jau 127 metus su-viršum. Neatsižvelgiant į to-kį amžių, senukė užlaikė svei-ką protą, gerai mato ir girdi ir net šiek tiek trūsia apie namus.

Ivežimas ir išvežimas prekių.

New York, N. Y. Pereitą savaitę per New Yorko por-tą įvežta Suvienytosna Vals-tijosna užrubežinių prekių už \$17.030.695, vietinių gi už \$23.175.-658. — Pinigų atvežta iš už-rubežiaus \$93.617 sidabru ir \$1.101.600 auksu.

Namai neturintiems namų merginoms.

Rockford, Ill. Neseniai pasimirusi čia Margarita T. Skiff, žinoma sufražistė ir blaivybės platintoja, užrašė puikią savo rezidenciją prie-glaudai doroms, o neturin-čioms namų merginoms. Nuo šimtis nuo sudėtų bankose pinigų pirmiausia eis užlai-kymui nabašnikės paliegu-sios sesers, o jai mirus — prieglaudos užlaikymui.

Coloradoje stokuoja ropų.

Greeley, Colorado. Pirmą syk' šios Valstijos istorijoje pristigta bulvių, kurios, jau treči metai, kaip neuždera. Ligšiol Colorado galėjo tukstančius bulvių bušelių išsiųsti kitoms valstijoms, iš-ko turėjo nemažą pelną. Da-bar priversta parsitraukti jū ir Kalifornijos ir mokėti augštas kainas.

Apvogė krasos vagoną.

Memphis, Tenn. Tris vy-rai kaukėmis ant veidų su-taikė netoliese šio miesto

Atsisveikinimas.

Veltui pasikorė.

Janesville, Wis. Manyda-mas, kad jo pati pabėgo su kitu vyru, turtingas duonke-pys William Wilkenson bai-siai nusiminė ir pasikorė. Mat Wilkenson'ienė nieko vyru nepasakius, išvažiavo į Belwidere, Ill., pas gimi-nės. Sugrįžusi rado vyrą be-kabant ir, po laiku, širdin-gai apgailėstauja, kad taip neišmintingai pasielgė.

Duosnumas misijų reika-lams.

Philadelphia, Pa. Susirin-kime baptistų sąjungos, ži-nomos čia po vardu Baptist World Alliance, nutarta su-rinkti šimtą tukstančių do-lerių įsteigimui baptistų se-minarijos Peterburge, Rosi-ja. Susirinkusieji buvo taip persiėmę tuo nauju užma-nymu, jog ant vietos sudėta septyniosdešimtis tukstan-čių dolerių. Susirinkime da-lyvavę delegatai iš Rosijos, kurie užtikrinę, jog baptistų propagandos darbas turė-sias ten gerą pasekmę.

Skaitlius nedėlios mokyklų (Sunday School) moki-nių.

San Francisco, Cal. Per konvenciją draugijos Inter-national Sunday School, jo-sios sekretorius Marion Law-rence išdavė raportą, iš ku-rio matyti, jog visoje šalyje lanko nedėlios mokyklas 14-946,504 mokiniai ir mokinės. Pastaraisiais trejais metais mokinių skaitlius pasididi-nęs 1,431,006 asmenimis. Mo-kykloms puikiai sekasi. Mo-kytojų jose yra 173,459. Abėlu skaitlium mokytojų viešose Suvienytų Valstijų mokyklose yra 1,670,686; prie šios sumos neprisi-ro-kuoja parapijų mokyklų mokytojai, kurių ir gi nema-žai.

Sugavo apgavikę.

Waterloo, Iowa. Areštuo-ta čia tula moteriškė vardu Mildred Winner už padirbi-mą čekių. Suimtoji prisipa-žino sufalsuotais ant vardo firmos, kuriai dirbo, čekiais paėmusi \$600.00, kuriuos iš-leidusi parėdams ir deimeh-tams.

Suareštuota buvęs Unijos kasininkas.

Boulder, Colo. Areštuota čia James R. Maley, alias Sam Jones už išaikvojimą keturių šimtų dolerių, pri-gulinčių vietinei kasėjų uni-jai, kurios kasininkų su-imtasis buvo. Rasta jis prie darbo Centennial kasykloje. Suimtasis prisipažino prie-kaltės ir teisinosi tuo, jog jo žmonai sunkiai susirgus, ne-turėjęs savų pinigų jos gy-dymui ir buvęs priverstas paimti iš Unijos kasos.

Vokiečių giedorių suvažia-vimas.

Milwaukee, Wis. Šiame mieste laiko konvenciją vo-kiečiai giesmininkai. Vien vyru suvažiavo trys tukstan-čiai keturi šimtai. Puikus koncertai Auditorium salė-jose sutraukė minias klausyto-jų, daugiausia vokiečių iš vi-sos apielinkės ir iš toliau at-vykusių.

Skrybėlė išgelbėjo gyvastį.

Holyoke, Mass. Jauna mer-gina May Murphy važiuo-dama tramvajumi taip išsi-gando pasirodžiusios moto-re ugnies, jog šoko stačia gal-va pro langą ir butų gal ant smert užsimušusi, kad ne-druta skrybėlė, kuri išgel-bėjo jai gyvastį. Skrybėlė, \$50.00 verta, žinoma, susi-plojo, išsidirbo ir jau nega-lima jos nešioti, už tai neiš-mirtinga mergina graudžiai verkė skrybėlės ir, sakė, be-velijusi pati susižeisti, nei tokio parėdo netekti.

Nevalia dirbti nedėliomis.

Hartford, Conn. Darbo Komisija įteikė Connecticut

valstijos legislaturai (tei-darystei) patvirtinimui b-lių, užginantį kuoaštrius dirbti visas septynias d-nas per savaitę. Išskiria-tik namų tarnus ir far-darbininkus, kurie, laike rinkimo žemės vaisių, g-dirbti ir nedėldieniais. Kit-kios-gi rūšies darbininkai mokėtų žymią pabaudą, darbdaviai trigubą, jei nepildytų šio įstatymo, r-ris, tikimasi, bus užtvirt-tas.

Bevelio mirtį negu kalė-mą.

Deadwood, S. D. Nor-western State Bankos ka-ninkas Hameister pralei-ant visokių spekuliacijų ž-mią bankos pinigų sun-Atidengus pinigų trukut-kasininkui grėšė teismas ilgi metai kalėjimo. Sup-tes savo likimą, Hameis-bevelio mirtį negu nuka-gėdą ir ilgą bausmę. Už-atėjus šerifui jo suimtų si-žindė vienu revolverio viū.

Ypatingas atsitikimas.

Newark, N. J. Šiame mies-te buvo toks atsitikimas. Po-liejantas pamatęs pasiūtų šunį, davijo jį ir keturiais šuviais paguldė jį ant vie-tos. Viena kulpių perskėlė si šunės galvą, lengvai su-žeidė netoli sėdėjusią ant gonkų ponį Pastine į kaktą. Pasiutimo bakcylės, buvu-sios ant kulkos, dasigavo į moteriškes kraują, ir dabar nelaimingoji turės mirti bai-siausiose kančiose.

GERA PROGA.

Hotelis ant pardavimo.

Su visais įrengimais ir forničiais, taipogi su daugy-be tavoro: šnapso, cigarų ir t.t. Prie namo yra geras šte-bėlis, vieta labai paranki nes ant kampo tarpe lietu-vių ir kitų tautų. Savinin-kas priverstas parduoti dė-lei silpnos sveikatos.

Atsiųskite šiuo adresu:

John Hambosy,

188 Bennett St.,

Luzerne Boro, Pa.

Chicago, Ill., 15-ta kuopa
Susiv. L. R. K. A. turės sa-
vo bertainių susirinkimą
Nedėlioje, 9-tą dieną liepos
1911 m. 12-tą val. dieną, sa-
lėje parapijos šv. Jurgio K.
ant 32-tro Pl. ir Auburn ave.
Salės No. 31.

Kiekvienas sąnarys pri-
valo pributi ant šio susirin-
kimo, nes labai daug svarbių
dalykų yra dėl apsvartymo,
taip-gi bus bertaininė mo-
kestis; prašome atsivesti
naujų narių ant prisirašymo
prie Susiv., nepamirškite,
jog už privedimą naujo są-
nario prie Susiv. gausite
nuo kožno 25c., katruos iš-
mokės kasa Susiv., bet ne-
mažiau, kaip už 5 narius, no-
rėdami gauti didesnę paaiš-
kinimų apie tuos reikalus
galite atsišaukti prie kuopos seks.

Alek. Byanskas, prez.
M. Z. Kadzievskis, sekr.

73 kp. S. L. R. K. A. iš
Hudson, Pa., laikys bertai-
ninį susirinkimą 11 d. liepos,
7 val. vakare pas Nikodemą
Stankevičių. Visi privalo
susirinkti.

S. Marčukonis, sekr.

PRIE ATSLIKUSIO VARGONININKŲ SEIMO.

Ką tik po susivažiavimų
Lietuvių Varg. Amerikoje,
kuriame tapo užmegzta
"Sąjunga Lietuvių Vargonininkų Amerikoje", pra-
skambėjo po visus laikraš-
čius, kad S. L. V. A. nieko
nenutarė savo pirmame su-
sivažiavime.

P. Vargomatis No. 25
"Vien. Liet." tiesiog sako,
kad jam net neaiškus siekis
S. L. V. A. ir klausia: ar S.
L. V. A. tapo sutverta, kaip
profesionalinė darbininkų
unija kovojimui su savo
"bosais" dėl didesnių algų,
ar kaip savo profesijos ir
savo mokslo draugija dėl pa-
kėlimo muzikos ir dailės tar-
pe vargonininkų Amerikoje?
Nežinau, dėlko p. Vargoma-
čiui neaišku, jeigu ir "Vien.
Liet." savu laiku buvo pra-
nešta, jog siekis Sąjungos
Liet. Varg. Am. yra: "pakelt
muziką mūsų bažnyčiose ir
tautišką muziką", o juk su-
prantama per save, kad var-
gonininkai nepakilę patįs
muzikoje, negalės pakelti,
nei bažnytinės, nei tautiš-
kos muzikos. Taigi ir tapo
sutverta Sąjunga ne kaipo
darbininkų unija, bet kaipo
savo profesijos ir savo moks-
lo draugija, kuri rūpintis pa-
kėlimu muzikos tarpe vargo-
nininkų Amerikoje. Kiltant
muzikai tarpe vargonininkų,
kils ji mūsų bažnyčiose ir
drauge tautiška muzika.

Antras paragrafas S. L. V.
A. skamba: "parama vargo-
nininkų, kaip Amerikoje
esančių, taip ir iš Lietuvos
atkeliavusių". a, Sąjunga
šelpa neturtingus vargoni-
ninkus, norinčius lavintis
muzikoje. b, Naujai atke-
liavusiems ir žionai Ameri-
koje esantiems netekus vie-
nos, Sąjunga stengsis suieš-
ioti ją ir c, Įpuolusiam var-
gonininkui kokion nelaimėn
Sąjunga stengsis pagelbėti
pagal išgalę.

Šis paragrafas parodo,
jog Sąjunga yra: šiek tiek
mašai ir darbininkų unija,
bet visgi nėra pastatyta vien
tam, kad kovot už padidini-
mą algų, kas pas darbininkų
bijas yra.

Trečias paragrafas sako:
vest vienodus giedojimus
bažnyčiose". Įvedimas vieno

do giedojimo bažnyčiose yra
tam: atsitikus kokiai iškil-
mei katroj bažnyčioje, kad
artimesnieji vargonininkai
galėtų su savais chorais be
extra prisirašymo susiva-
žiuoti ir sujungtomis spēko-
mis papuošt iškilme.

Taigi dabar rodos siekis
S. L. V. A. bus visiems su-
prantamas.

Kaslink muzikališko lai-
kraščio ir mokyklos, irgi bu-
vo daug kalbėta, bet pasiro-
džius, kad šiandien neįvyk-
domi dalykai, tai ir nutari-
muose nepažymėta, nes tąjį
dalyką susivažiavimas pali-
ko tolesniam laikui. Kada Są-
junga sustiprės skaitlium
narių ir išdu, tai, be abejo-
nės, kad ir šie paskutiniai
dalykai bus įvykinti.

Taigi nėra teisybė, kaip
laikraščiai nuskambino, kad
Seimas Sąjungos L. V. A.
nieko nenutarė. Seimas nu-
tarė tą, ką šiandien galima
įvykinti, o paliko tuos daly-
kus nuošaliai, iš kurių nuta-
rus neiešioti daugiau nieko,
apart muilo burbulų.

Didžiausią svarbą Seimas
dėjo ant to, kad kiekvienas
Sąjungos narys, per šiuos
metus stengtųsi, kiek galint
kuodaugiau sutraukt var-
gonininkų prie Sąjungos ir
kad ateinančių Seiman vietoj
9 vargonininkų (kaip kad bu-
vo šimet), suvažiutuų kelios
dešimtys, o tadą didesnę jie-
dą turėdami, galėsime ir
svarbesnius dalykus nutart.

K. Strumskis.

SUSIV. L. R. K. A. CEN- TRO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Rikteraitis, prez.
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Mateušas Toluba, vice-prez.
1139 Wyoming ave.,
Exeter Boro, Pa.

Kazys J. Krusinskas, sekr.
457—17th St.,
Brooklyn, N. Y.

Pranas Burba, kasierius,
454 Main St.,
Edwardsville, Pa.

Kasos globėjai:

Juozas Vasiliauskas,
112 N. Greene St.,
Baltimore, Md.

Jonas Jaroševiče,
266 Silver St.,
So. Boston, Mass.

Kun. V. Vizgirda, knygius
190 S. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. J. Dumčius, dvas. vad.
P. O. Minersville, Pa.

Sąjungos Liet. Vargonin- kų Amerikoje vyriausy- bės adresai.

K. Strumskis, prez.
190 High St.,
Brooklyn, N. Y.

P. Grajauskas, vice-prez.
Paca & Saratoga St.,
Baltimore, Md.

J. Stulgaitis, kasierius,
40 Sylvanus St.,
Wilkes-Barre, Pa.

A. Gudaitis, sekretorius,
P. O. Box 73
Silver Creek, Pa.

Menkai interesuojantis.

— Nuo savo busimosios
pačios reikalauju tikrai mel-
lės.

— Kaip tai gražu iš tam-
stos pusės!

— Kraičio-gi reikalauju
nuo jos tėvo.

FAKTAI IR PRINCIPAI.

Pastarame laike vilniškiai
lietuvų laikraščiai pliupte
praplpuo aštriais polemik-
šiais straipsniais. Iš vienos
pusės musėškė "Viltis", iš
kitos "Kur. Wil." ir "Gon.
Codz." kuo ne kiekviename
savo n-jie pilni tos polemik-
škos. Negalima sakyti, kad ji
neturėtų savo r a i s o n d' e
t r e. Iš dalies ji reikalinga
ir naudinga. Ačiū tiems gin-
čams mes išgirstam kaskart
daugiau) žinotinų faktų ir
sužinom' nevieną naują tau-
tystės principą. Tie faktai
ir principai turi mums nema-
žą svarbą. Iš faktų tverias
tautų istorija, principai
skina kelią tolesniam jos
bėgiui. Nežinant faktų iš sa-
vo praeities ir dabarties,
sunku išlaikyti objektyviš-
kumas tautiniuose ginčiuose;
nežinant priešininko princi-
pų, visai negalima su juo su-
sišnekėti. Tu kalbėsi savo,
jis—savo; ginčams ne bus
galo, o tautai—jokios nau-
dos.

Žinodami tai, mes nei ne-
bandysime čia kištis į Vil-
niškių lietuvų ir lenkų gin-
čus. Tai užimtų daug vietos
mūsų laikraštyje ir būtų ne
kuo kitu, kaip vien trumpu
perpasakojimu to, ką "Vil-
tis" taip plačiai ir taip sąži-
ningai paduoda. Taigi atidė-
sim kitią laikui mūsų pa-
prastąją peržvalgą lenkų
spaudos apie Lietuvą, mes
užsiganėdinsime čia vien
prisiminimu iš vienos pusės
tų iš senovės ir dabarties
faktų, kurie ginčiuose tarp
lenkų ir lietuvų nepaliauja
turėję savo svarbą, iš kitos
tų principų, kuriuos abi besi-
ginčijanti tauti jau aiškiai
suformulavo, arba tyliai jų
laikosi ir vardan jų kovoją.

I.

Pirmučiausias faktas—tai
lietuvų tautos buvimas. Ne-
žiurint į Gizberto ir kitų
tolygių mokslininkų prie-
šingus tvirtinimus—lietuvų
tauta ne išmisas: ji buvo ir
yra, taip pat kaip ir lenkų
tauta.

Pradžioje, priešistoriš-
kųjų amžių gludumose abi
tiedvi tauti gyveno skyrium.

Pagyvenę ilgą laiką pietų
krašte, ant Dunojaus kran-
tų ir Balkanų pussalyje, lie-
tuviai dėl nežinomų priežas-
čių išsikrausto iš ten ir dan-
ginasi šiaurėn.

Pirmuose mūsų eros am-
žiuose lietuviai, be abejo,
randas jau savo dabartinėse
sodybose. Pasiekę Baltijos
juras, randa jie čia likučius
finiškųjų tautų (Livus). Ar
čia buta lenkų, jokių žinių
nėra.

Atsitolinę nuo židinio sie-
nos graikų kultūros ir tarp-
tautiškų santykių, apsigyve-
nę traškančiose giriose—
lietuviai palengvėl praranda
savo senovinį kulturinį tur-
tą; tikti kalboje, padavuose
ir mytuose lieka žymės jų
artimybės su apšviestomis
tautomis.

Lietuvių kalba, anot Grim-
mo, artimiausia sanskritui,
turi neapsakomą svarbą su-
lyginamoje kalbotyroje. Ge-
riaisi filologai vienbalsiai
tai pripažįsta).

Kalba vienija lietuvius ir
ilgą laiką yra vienatiniu pa-
matu jų tautystės; tautiško-
ji tveryba apsiereikianti
tautiškose giesmėse, dainose,
raudose, sutartinėse, pasa-
kose, įvairiose apeigose, yra
lietuviams nuolatinis ži-
di-

1) K. Skirmunt: Nad Nie-
dnam ir nad Baltykiem, p.
16—17.

niu palaikančiu juose lietu-
vystės dvasią.

Užpildinėjamai kairėnų
gudų, lenkų ir vokiečių —
verčia lietuvius spiesties
krūvon, organizuoti savąją
valstiją.

Pirmi, neabejotini tos
valstijinės organizacijos
ženklai pas lietuvius pasiro-
do pradžioje XIII amžiaus.
Kunigaikštis Algimuntas
1226 m. su 7000 vyrų — lan-
ko jau Smolensko ir Pskovo
apylinkes — eina į talką let-
galiams ir žemgaliams prieš
Kardininkus.

Jo sunus Rimgaudas (1226
—1240) perkelia savo sosti-
nę iš Kernavos į Naująpili,
užduoda skaudų smugį gudų
kunigaikščiams ties Magilna
(1234), sumuša Kardininkus
ties Korsakiškiais (1236).

Rimgaudo sunus Erdvy-
las (1240—1241) stojo dra-
siai prieš traukiančius per
Volyniją į Lietuvą totorius
ir ant laukų "Šeibak-pole"
sumušęs juos, priverčia
traukties atgal.

Erdvylo brolis Mindaug-
as (1242—1263) priima
krikštą, gauna iš popiežiaus
Inocento IV karališką vai-
niką sau ir savo žmonai.
Drauge priima krikštą 600
Lietuvos viršininkų.

Mindaugas steigia pirmu-
tinę Lietuvoje vyskupiją, do-
vanodamas jai valsičius Re-
damei ir Betagališkį.

Bet iš kitos pusės politi-
škos aplinkybės priverčia jį
padėti Prusams ir Žemai-
čiams, sukilusiems prieš go-
dulingą Kryžiuočių Ordeną
ir dalyvauti toje aršioje ko-
voje; bausis mušis ištinka
ties Durbės upe 1261 m. Min-
daugas su lietuviais užduo-
da vokiečiams skaudų smu-
gį.

Vokiečiai paleidžia paska-
lą apie sugrįžimą Mindaugo
stambeldystę, bet naujausi
historikai išparodo, kad tai
netiesa).

Visą antrąją pusę XIII
amž. užima nuolatinės ko-
vos lietuvų su vokiečiais,
lenkais ir totoriais.

Labiausiai atsizymi Vyte-
nis (1293—1316). Jis devy-
nis kart eina į Lenkus, pa-
grįždamas su gausiu gro-
biu; jisai išveja Kryžiuočius
iš Žemaičių ir apsigynimui
nuo jų stato ant Nemuno
kranto keletą apginkluotų
pilių.

Vytienio brolis Gediminas
(1316—1341) sumuša Kry-
žiuočius ties Žeimiais (1319)
įkuria Vilnių (1322) ir per-
kelia čion—savo sostinę iš
Trakų; užima visą Volyniją
su Vladimiru miestu, pade-
da pskoviečiams pergalėti
Kryžiuočius, priverčia Nau-
gardą daryti sandarą su lie-
tuviais ir atiduoti savo su-
nui Narmuntui pilis Ladogą,
Ižorą, visą Koreliją ir pusę
Kaporijos; išleidžia savo
dukterį Anastaziją už Di-
džiojo Maskvos kunigaikš-
čio Simeono, o kitą dukterį
Aldoną — už Kazimiero, su-
naus Lenkų karaliaus Vla-
do Lokietko; ši kraičio vieto-
je atveda su saviu apie 10,
000 Gedimino paliuosutų iš
nelaisvės lenkų.

Beto apie 1333 m. Gedimi-
nas eina tretį kartą Gudijon,
užvaldo Ovrucą, Žitomirį ir
galop patį Kijevą. Su užko-
votimis sritimis pasiėglia
teisingai: palieka jiems jų ti-
kybą, įstatymus, papročius
ir net valdininkus iš jų pa-
čių tarpo. Rupinas jis ir
krikštą priimti, rašo laiška

Jausdamas savo galybę
stoja drasiai į kovą su nuo-
žimais totoriais, ir nors 1399
prie upės Vorkslas lieka per-
galėtas, bet savo gudrumu
ir politika priverčia totorių
chanus savęs klausyti, o 1430
m. du iš jųjų apraivnikavęs
Vilnių siunčia į Aukšinę
Ordą.

Galop 1410 m. ties Žalgi-
riu drauge su lenkais, gu-
dais ir totoriais užduoda ga-
lutiną smugį Kryžiuočiams,
po kurio tas bausis Ordenas,
parodęs dar du kart savo
gyvybės ženklą (1414 ir 14-
22), baigia savo buvį.

2) K. Skirmuntaitė: Min-
daugas Lietuvos Karalius.
Kaunas 1908.

ir siunčia pasiuntinius pas
popiežių Joną XXII, jo glo-
bai pavesdamas save ir savo
kraštą. Bet Kryžiuočių in-
trigos ir nužudymas Gedimi-
no pasiuntinių į niekus pa-
verčia gerus Gedimino no-
rus.

1326 Gediminas daro san-
darą su lenkais, siunčia
jiems talkon stiprių raiti-
ninkų pulką (10,000), kurie
vadovaujami Algirdo, Gedi-
mino sunaus, pasiekę Mag-
deburgą ir Frankfurto apy-
gardas, grįžta laimingai su
grobiu namoliai.

1331 ties Plaučiais lietu-
viai su lenkais užduoda di-
delį smugį Kardininkams.

1362 lietuviai Vaidoto va-
dovaujami noriai gina Kau-
no pilį — ir ją Kryžiuočių
išgriautą, 1376 m. išnaujo
atstato.

Atmokėdami vokiečiams,
lietuviai užpildinėjo ir jų
kraštą. Tokių žygių į Prusus
buta 31, į Padauguvį 11.

Algirdui viešpataujant
prasideda lietuvių su len-
kais barniai dėl Volynijos.
Net keturios įvyksta karės
dėl tos srities. Galop lietu-
viai sutinka atiduoti len-
kams mažesniąją Volynijos
dalį su Vladimiru ir Kre-
meneu, didesniąją sau pa-
silikdami.

1362 Algirdas traukia į
Podolę ir ties Mėlynais Van-
denimis sumuša įsibrovu-
sius totorius.

1346 m. terioja Naugardo
apylinkes, supykęs dėl nau-
gardiečių neištikimybės.
1368, 1370 ir 1372 m. per tris
kart daro žygius į Maskvą,
ir laimi kovoję.

Mirdamas Algirdas palie-
ka Lietuvą praplatintą nuo
Baltųjų iki Juodųjų marių.
Matydami lietuvių galy-
bę, lenkai jieško progos su-
siartinti su jais. Lietuvių
stambeldystė kliudo artimes-
ni sąryšį su lenkais, duoda
proga Kryžiuočiams užpul-
dinti ant Lietuvos. Ragi-
nant lenkams lietuvius kuni-
gaikščiai Jogėla ir Vytautas
sutinka priimti krikštą ir
apkrykštinti visą Lietuvą.

Tai įvyksta 1386 m. Tapęs
krikščioniu Jogėla veda len-
kų karalaitę Jadvigą ir pa-
siduoda lenkų įtekmei. Lie-
tuvos likimą ima į savo ran-
kas Vytautas, apšauktas ir
pripažintas Didžioju Lie-
tuvos kunigaikščiu, kursai
per 40 metų viešpatavimo
iškelia Lietuvą ant augščiau-
sio laipsnio.

Jis tai įveda Lietuvon
vienvaldybę, priversdamas
mažesnius kunigaikš-
čius savęs klausyti. Jis 1428
eina ant Naugardo, užima
Porchovą ir priverčia nau-
gardiečius užmokėti sau
15,000 rub. Jis išleidžia savo
dukterį Sofiją už Maskvos
kunigaikščio Baziliaus I, su
kurio susipykęs užvaldo
Velikije Lukį, Rževą, Kara-
čovą, visą Sieversko sritį
iki pat Kursko. Tvero ir
Riazaniaus kunigaikščiai
pripažįsta Vytauto valdžią
ant savęs.

Jausdamas savo galybę
stoja drasiai į kovą su nuo-
žimais totoriais, ir nors 1399
prie upės Vorkslas lieka per-
galėtas, bet savo gudrumu
ir politika priverčia totorių
chanus savęs klausyti, o 1430
m. du iš jųjų apraivnikavęs
Vilnių siunčia į Aukšinę
Ordą.

Galop 1410 m. ties Žalgi-
riu drauge su lenkais, gu-
dais ir totoriais užduoda ga-
lutiną smugį Kryžiuočiams,
po kurio tas bausis Ordenas,
parodęs dar du kart savo
gyvybės ženklą (1414 ir 14-
22), baigia savo buvį.

Pabaiga bus.

Redakcijai prisiusti laiškai.

(Nuo Redakcijos. Apa-
čioje paduodame p. V. Rač-
kauskio laiškėlį. Laikome sa-
vo reikalu paaiškinti, jog
straipsneliui: "S. L. A. Sei-
mas" medžiaga buvo semta
daugiausiai iš "Vienybės
Lietuvninkų" — iš ten tai
ir sužinota apie "earus" ir
t.t. P. Račkauskas, kaipo
raštininkas, sėdęs prie stalo
salės priešakyje, labai leng-
vai galėjo neišgirsti visokių
"epitetų", beriamų lyginai
iš rankovės ant įvairių S. L.
A. veikėjų. Jis galėjo pra-
leisti pro ausis ir visokius
trukšmus, kas jam dar leng-
viau dvanotina, ypač da-
bar, kad "Tėvynės" redaga-
vimas uždeda naują prieder-
mę: nedaryti jokių trukš-
mų, nekelti vaidų, skelbti
amžinai, kad S. L. A. viskas
"all right". Žodžiu sakant,
p. Račkauskas straipsnelis
daro tokį įspūdį, lyg būtų
rašytas ne iš širdies, bet
dėlto, kad dabar reikia taip
rašyti. Tas žodis: "reikia"
reiškia, kad pirmnėg p.
Račk. tapo išrinktas "Tėv."
redaktorium, kiti laikraš-
čiai (pav. "Keleivis" — o
visi žino, kas tas "Keleivis"
yra) su mielu noru naudojo-
si p. Račk. plunksna. Ką-ka,
bet naujo "Tėvynės" redak-
toriaus bent gerus norus rei-
kia pagirti. Tie geri norai
apsireiškia, kad ir slėpime
negeistinių apsiereikimų or-
ganizacijoje (nesutikimai,
barniai, ardymai); dar dau-
giau išeina jie į aikštę, kuomet
vaidų priežastis yra —
jei atsikartosime — nustu-
miamos šalin. Ir taip, vi-
siems žinoma, jog netoli ke-
turi tukstančiai S. L. A. na-
rių buvo atsimetę nuo orga-
nizacijos vien dėl didelių
mokesčių, kuriuos naujoji
konstitucija buvo ant jų už-
krovusi. Nustojimas keturių
tukstančių narių — tai juk
nemažas smugis bent kokiai
organizacijai. Kad užgy-
džius šitą žaizdą, reikėjo sei-
mui padaryti šiuokius tokius
nutarimus apie šitą konsti-
tucijos skyrių. Tuo tarpu ne-
padaryta nieko, o kaip p. R.
sako, komisija pagarsis sa-
vo nuomone apie mokesčius
tik aplink Naujus Metus,
da-gi su pasarga, kad komi-
sijos nuomone galės atmes-
ti ateinančias seimas. Svar-
bus klausimas tapo ne išriš-
tas, bet tik nustumtas šalin:
padaryta kaip tik tas, apie
ką buvo minėta "Drauge".

P. Račk. laiškėlio skaity-
tojai privalo atkreipti di-
džiausią atidą ne į argumen-
tus, bet į jo autoriaus gerus
norus).

Gerb. "Draugo" Redak- cija:—

29-me "Draugo" num. pa-
tilpo straipsnelis "S. L. A.
Seimas" kuris daugelyje
vietų nesutinka su tikruoju
dalykų stoviu. Todėl kreip-
piuosi į Gerb. "Draugo"
Redakciją, prašydamas vie-
tos šiam mano paaiškinimui.

Seimas nebuvo taip labai
trukšmingas, kaip tai rašo
kas, kad žmonės ne žuvis,
tad gal vienur—kitur ir iš-
kildavo kiek karštesnės dis-
kusijos, bet gi, aplamai
imant, Seimas praėjo suly-
ginamai visai ramiai ir rim-
tai, ko prieš Seimą daugelio
nesitikėta. Išsireikimų "ca-
rai", "despotai", apie ku-
riuos "Draugas" rašo, būk
jūs "bėrėsi, kaip iš ranko-
vės", aš negirdėjau, nors,

sekretoriaudamas Seime, tē-
myjau ir visą dalykų bėgi ir
į smulkmenas. Šeštoji sesi-
ja užsibaigė šiek—tiek ne-
tvarkiai dėl šių priežasčių:
delegatai, neatsižūrėję į vė-
lybą laiką ir į nuovargį, bu-
vo nutarę skaityti naujus
konstitucijos projektus, kas,
be abejonės, būtų užėmę
daug laiko; tad tuli pareika-
lavo, kad sesija būtų užda-
ryta — štai ta garsioji be-
tvarkė! Pirmininkas Bal-
čiūnas ne dėl betvarkės no-
rėjo atsakyti vesti Seimą,
bet, kaip pats paaiškino, dėl
to, kad nėra pratęs vesti di-
desnius susirinkimus.

Sulyg konstitucijos ir-gi
ne taip dalykai atrodo, kaip
"Drauge" yra rašoma. Sa-
koma šičion: "svarbus da-
lykas, už kurį ėjo peštynės
organizacijoje ištisus metus,
tapo nustumtas šalin". Da-
lykas nėra nustumtas šalin,
bet, rimtai jį apsvarsčius,
užbaigta jis taip, kaip buvo
galima. Vargiai kas būtų
atsiektą, jei Seime būtų skai-
tyta visi įnešimai ir projek-
tai; jei bent tik didelė su-
gaistis laiko be jokių reališk-
ų pasekmių. Sulyg pamati-
nių įstatymų — jie yra aiš-
kus ir visiems Sus-o sąna-
riams, neišskiriant, žinoma,
ir komisijos, yra gerai žino-
mi iš konstitucijos. Pamati-
nių Sus-mo įstatymų niekas
negali permainingti, jei jų lai-
kosi nors 5 Sus-mo sąnariai
(XXVIII, par. 4). Gi me-
džiagos komisija turės už-
tektinai iš kuopų įnešimų,
projektų ir dabar veikian-
čios konstitucijos, kurioj
rasime daug gerų ir organi-
zacijai naudingų paragrafų.
Dabar veikiančios konstitu-
cijos Seimas atimesti negalė-
jo, nesa Sus-mas yra užre-
gistruotas tūlose valstijose
pagal naują konstituciją.

Komisija neturės dirbti
"išsijuosusi, kad apskelbus
pataisytą konstituciją pirm
1 liepos", nesa Seimas neap-
rubežiavo jai laiko. Pats bū-
damas toje komisijoje, nu-
manau, kad ji savo darbą
užbaigs prieš Naujus Metus
ir tuokart pagarsins "Tėvy-
nėje", kad kuopos turėtų už-
tektinai laiko apsvartyti
visą projektą ir nusistoti ko-
misijai savo patėmėjimus
dar pirm XXVII Seima.

Seime nebuvo "daug
ginčų apie "Tėvynę". Tam
tikra komisija apsvartė da-
lykus, skaitlinėmis parodė
Seimui, kaip galima suma-
žinti lėšos, ir "Tėvynė" pa-
likta po senovei su tūlomis
permainomis spaustuvėje.

Straipsnio pabaigoje už-
siminama ir apie mano as-
menį: iš to, kad Seimas iš-
rinko mane "Tėvynės" re-
daktorium, bandoma įspėti
dvasią, kurioje eis Susivie-
nijimo organas; beto pasa-
koma, kad Sus-mas perėjo į
laisvamanių partiją. Mano
galva, kaip anas bandymas
įspėti organo "dvasią" yra
per ankstybas, taip ir pasta-
rasis išsireikšimas ne tvir-
teturi pamatą. Kiekviena
rimtas žmogus supras, ka-
tokia organizacija, kaip S.
sivienijimas, negali būti iš-
šama su partijų reikalais
tikslais. Susivienijimo tik-
lai: broliškoji savišalpa, vi-
nybė, apšvieta.

Manau, kad šiuo paai-
nimu atitaisau minėt
straipsnio klaidas.
Ištardamas "Draugo"
dakeijai ačių už patalpį
mą

Redakcijos Atsakymai.

KLAUSIMAS.

Gerbiamejo Redakcija!

Ar negalėtumėte paaiškinti per Jusų gerbiama laikraštį šiuos mitologiskus žodžius: "Argus", "Zeus", "Busiris", "Pandana", "Philomela", "Arion", "Prometheus", "Bacchus", "Tartarus"? Kokią reikšmę turėjo tie žodžiai senovėje? Už paaiškinimą busiu labai dėkingas.

P. J. M.

Atsakymas:

Pasak senovės graikų mitologijos **Argus** (viskamatas) turėjo šimtą akių: didžiausiam imigiję penkiasdešimt akių vis buvo atdaros ir tėjimo į viską, kas aplinkui darosi. Jam tai vyriausiojo dievo Zeuso patė Hera pavadė dabojimą Iones, vienos Zeuso numylėtinų. Zeus pavertė Ione karve, bet pavydi Hera užtėjimo ir šitą šposą. Tuomet Zeus nusiuntė savo paklusnų ir gudrų tarną ir tarpininką **Hermesą** (Merkurijų), kad užmuštų Argusą. Bet visados—viską—reginti slobiną buvo sunku nugalaboti. Tačiau **Hermes** atliko šitokį beveik negalimą darbą. Pradžioje jis ėmė pasakoti sargui visokias pasakaites, o kad šis užsnudo, išsitraukęs piemens dūdą ir pradėjo duduoti taip saldžiai, kad **Argus** visos akys viena po kitos užsimerkė. Tada **Hermes** jį užmušė ir išgelbėjo Ione.

Zeus — vyriausias dievas (lotinų **Jupiteris**).

Busiris — mitologiskas Aigypso karalius, kurs užmušė dievų garbei po vieną svetimtauti, kurs įkeldavo koją į jo šalį — vis tai kad apsaugojus savo kraštą nuo bado. Jį užmušė **Herkules** su pagaliu.

Vardas: "**Pandana**" graikų mitologijoje nežinomas. Yra **Pandora**. Apie ją, trumpai imant, šitokia istorija:

Prometėjui išvogus šventąją ugnį nuo **Olympo**, **Zeus** susimanė sudrumsti lai-mę, kurią toji ugnis nešė žmonėms. Todėl liepė **Hefaistui** padaryti iš molio moteriškę — gražią — gražiausią, bet su visomis moteriškės silpnėmis. Jai buvo duotas **Pandoros** vardas. Atėnė išmokino ją visokių naminių darbų, Afroditė dailių apsiėjimų. Paskui **Gracijų** ir **Horos** aprėdė ją taip gražiai, kad nei dievai nei žmonės negalėtų prieš ją atsispirti. Atėnė nusiuntė ją pas **Prometėjų** brolį **Epimetėjų** ("matantį paskui", t. y. suprantantį savo klaidą tik po to, kaip ji yra pa-

daryta). **Pandora** jam patiko, ir jis paėmė ją už savo pačią. Bet **Pandora** atsinešė su savim gautą nuo **Zeuso** dovaną — dėžutę, kurią atvožti buvo visai užginta. **Epimetėjus** neįsiskaitė, norėjo pažiūrėti, kas dėžutėje yra, atvožė — ir laukan išlėkė vargai, rūpesčiai, ligos ir kitokios nelaimės, kurios pradėjo tuojau varginti žmones; vieną tik daiktą tespėjo **Epimetėjus** užvožti — tai **viltį**, kuri ir palikta žmonėms po šiai dienai.

Apie **Philomelą** ilga istorija. Užtenka pasakius, jog **Philomela** buvo dukterė **Pandion'o**, paveldėtojo **Attikos** sosto nuo savo tėvo **Erihtonijaus** (tas tėvas turėjęs žalčio pavidalą). Trakų karalius **Tereus** buvo gavęs pažadėjimą nuo **Pandiono**, kad gausias vieną jo dukterę už pačią. Buvo jam duota vyriausioji **Proknė**, bet **Tereus** paėmė **Philomelą**, o kad **Proknė** negalėtų kabinties prie jo, ištraukė jai liežuvį. Istorija baigiasi tuo, kad **Proknė** pavirto kregždė, o **Philomela** — lakštingala.

Arion — mitologiskas arklys su sparnais, kaikiuriomis žmogaus kojomis ir kitokiomis keistomis ypatybėmis.

Prometėjus, — sunus **Iapeto** ir **Klymenės**, išvogė iš dangaus ugnį (šviesą) ir dovanojo ją žmonėms. Užtai **Zeus** liepė prikalti jį prie **Kaukazo** kalnų, kur erelis kasdien ėdė jo kepenas, kurios vėl ataugdavo. Išliuosavo jį **Herkules**.

Bacchus, kitaip **Dionysius**, vynuogių dievaitis. Graikai, apvaikščiodami užderėjimą vynynuose, apsigerdavo vynų; iš to vėliau **Bacchus** virto ir girtybės dievu.

Tartarus — gili ir tamsi bedugnė, gulinti taip giliau nuo pragaro (**Hades**), kaip pragaras nuo dangaus. Tenai **Zeus** buvęs uždaręs titanus, kurie pakėlė prieš jį maištą ir padėjo **Prometėjui** išvogti ugnį iš dangaus.

South Bostoniečiai. Panašių atsitikimų pilna visur. Tamta nepaduodi net vardų ir pavardžių. Žinia neinteresi-singa niekam. Netilps.

Pajieškau savo vyro **Pra-no Bušmos**, Sėdos par., Telšų apskr. Kauno rėdybos; Amerike penkti metai; pirmiausias gyveno **Brooklyne**, N. Y. Kas sužinotų jo adresą nuoširdžiai meldžiu man pranešti.

Tiklą atvažiavusi iš Lietuvos vos jo žmona

Julijana Bušmienė,
21 Bridge St.,
Brooklyn, N. Y.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Vienatiniu ant to atsakymu buvo tik kartus raudojimai jaunos merginos, kuri jį laikė apkabinusi ir drauge turėjo gurbelį ir raktą rankose.

— O džiaugsmas! — šaukė mergina. — Aš jį atradau! O! Oliveri! Oliveri! tu niekadėjau vaikuti, kiek nelaimių nukentėjau iš tavo prieštasties! Eikš namo, brangus, eik. O, aš jau radau jį! Ačiū Dievui, radau jį!

Drauge su tais nenuosekliais šauksmais jauna mergina vėl apsiliejo ašaroms, ir pasidarė taip histeriška (merdinti), kad kelios atbėgusios moters paklausė čia jau stovinčio taukuota galva, mėsininko vaiko, ar ne geriau būtų pašaukus gydytojas. Ant ko vaikas, kurs išrodė labai sutingusiu, atsakė, kad jam rodos nereikiant.

— O, ne! tai niekis! — tarė mergina, pagriebus Oliverį už rankos: — jau man geriau. Eiva dabar namo, negeras vaike! Eikš!

— Kame dalykas mergele? — užklausė viena moteriškė.

— O, poniete! — atsakė mergina, — jau mėnuo, kaip jis pabėgo nuo tėvų, sunkiai dirbančių, gerų žmonių, ir pristojė prie vagių ir nedorų žmonių; jis beveik jau pribagė vargšę motiną!

— Mažas niekšas! — tarė viena moteriškė.

— Eik namo, eik, tu mažas galvių! — pridurė kita.

— Aš neisiu, — atsakė Oliveris, labai nusigandęs.

— Aš jį nepažįstu. Aš neturiu nei seserų, nei tėvo, nei motinos. Aš našlaitis. Gyvenu **Pentonvilėj**.

— Žiūrėkit, žiūrėkit, kaip jis čivierijasi! — sušuko mergina.

— Ugi tai Nancy! — suriko Oliveris, kurs dabar tik pamatė jos veidą, ir šoko atbulas, su neapsakytą nuostaba.

— Matote, jis mane pažįsta, — kreipėsi Nancy prie aplink stovinčiųjų.

— Jis negali išsisukti. Padėkite man parvest jį namo, geri žmonės, nes jis užmušė tėvą ir motiną ir suskaldys mano širdį!

— Kas čia yra, po velnių! — suriko viens vyras, išėjęs iš aludės drauge su baltu šunim; — mažas Oliveris! Eik namo! pas mamą, tu mažas šuniuk! Eik namo tuoj!

— Aš prie jų nepriguli! Aš jų nepažįstu. Gelbėkite! gelbėkite! — šaukė Oliveris, norėdamas ištrukti iš stiprių vyro rankų.

— Gelbėkite! — atkartoję tasai. — Taip, aš tave išgelbėsiu, tu mažas latre! Iš kur šitos knygos? Tu jas pavogei? Duok jas čia. Tai sakydamas, vyras išplėšė iš jo rankų knygas ir kirtu jam per galvą.

— Taip, tai gerai! — suriko vienas per langą. — Tik tokiu būdu atvarysi jį į protą!

— Žinoma! — pridurė daildė, užmiegotoms akimis, pritariantčiai pažiūrėjęs į langą.

— Tas jį pataisys! — atsiliepė dvi moters.

— Jis da gaus daugiau, — tarė tasai vyras, davęs jam antrą smugį, ir pagriebęs už apikaklės. — Eikš, mažas valkata! Še! Buliaus akie, dabok jį!

Da nepasitaisęs visiškai po ligai, suglumintas smugiu ir staigaus užpuolimo; nugązdintas baisiu šuns urgimu ir gyvuliškumu to vyro; ir visiškai pergalėtas visuomenės pritirimu, kad jis buvo, tikrai pabėgęs valkata, — ką vargšas kudikis galėjo padaryti! Jau buvo sutemę, aplinkui namai tik retkarčiais stovėjo, pagelbos negalėjo tikėtis, pasipriešinimas buvo per nieką. Da akimirksnis, ir jį vilko labirintu siaurų kiemų. Jį vedėsi sparčiai, kad keletas jo rinksmy liko nesuprantami. Kad ir būtų suprantami, jau nebebuvo kam gelbėti.

Jau liampos buvo užžiebtos, ponai **Bedwinienė** nekantariai laukė, kad atidarus duris. Tarnaitė jau dvidešimts kartų bėgiojo ant gatvės dasižinoti, ar nematyti kur Oliverio; ir abudu ponai vis da tylėdami sėdėjo tamsiam kambaryje ir žiūrėjo į laikrodį.

XVI.

Apsako, kas atsitiko su Oliveriu Twistu, kada jį Nancy atrado.

Antgalo siauros gatvės ir takai užsibaigė plačia, atvira erdve, kurioje buvo išdraskyti tvarteliai ir šiaip jau budos, nurodančios, kad čia buta gyvulių turgavietės. Priėjęs tą vietą, **Sikes** liovėsi taip bėgęs, nes mergina jau negalėjo tęsti. Atsigrįžęs į Oliverį jis liepė jam paimti už rankos Nancy.

— Ar tu girdi? — užgriovė **Sikes**, matydamas, kad Oliveris lyg abejodamas dairosi aplinkui. Jie buvo tamšioj vietoj, toli nuo tako, kuriuo vaikščiojo žmonės. Oliveris suprato, kad pasipriešinimas nenaudingas. Jis atkišo ranką, kurią **Nancy** drūčiai suėmė.

— Duok man kitą! — tarė **Sikes**, paėmęs antrąją Oliverio ranką. — Dabar, **Buliaus** akie!

Šuo pažiūrėjo ir ėmė urgėti.

— Žiūrėk čia! — tarė **Sikes** šuniui, paėmęs Oliverį už gerkles, — jei jis ištars nors vieną žodį, griebk jį! Supranti?

Šuo suurgė vėl ir apsilaižęs žiūrėjo į Oliverį tokio- mis akimis, lyg norėtų tuoj įkibti į jo blauzdas.

— Jis paklusnas, kaip krikščionis, tegul apaksiu, jei neteisysbė! — tarė **Sikes** žiūrėdamas į šunį su malonių šypsojimu ir žiauriu pagyrimu. — Dabar žinai, ko tu gali sulaukt, vaike; gali rėkti, kiek tik nori. Šuo tave apstabdys. Dabar pirmyn, mažuti!

Šuo pamosavo vuodega, atlygindamas už tokią gražią šneką; ir da sykį suurgęs Oliverio pasargai, ėjo pirmiausia, rodydamas kelią.

Jie ėjo per **Smithfieldą**, nors tai galėjo būti ir **Gross-venor Square**, Oliveriui buvo vis tiek. Naktis buvo tamsi ir miglota. Krautuvų žiburiai vos galėjo prasimušti per miglą, kuri kas minuta ėjo tamsyn, ir apdengė gatves ir namus kasžinkokiu neramumu. Nuo to visko vieta darėsi dar labiau Oliveriui nepažįstama, o jo ateitis netikra ir pilna nelaimės.

Jiems bėeinant garsus bažnyčios varpas pradėjo mušti valandas. Su pirmu sudavimu abudu sustojo ir pakreipė galvas ten, iš kur ėjo balsas.

— Aštunta valanda, **Bill**, — tarė **Nancy**, varpui pabaigus mušti.

— Kam dar man sakyti? Juk aš pats girdžiu, — atsakė **Sikes**.

— Kasin ar kaliniai tenai girdi? — tarė **Nancy**.

— Žinoma, kad girdi, — atsakė **Sikes**. — Buvo per **Baltramių**, kaip čia mane uždarė. Viduje ten nebuvo bugnelio nei už skatiką, nes nieks neatsiliepė. Bet, kada mane užrakino ant nakties, tai baladonė iš lauko padarė užiantį kalėjimą tokiu tykiu, kad vos nesudaužiau savo galvos į geležines duris.

— Vargšai vaikai! — tarė **Nancy**, da vis žiūrėdama į vietą, iš kurios buvo išėjęs balsas. — Ak! **Bill**, kokie jie jauni vyrukai! Bet jie taip kaip ir negyvi, nėra ką apie juos svajoti.

Tuom susiraminimu **Sikes** lyg nutildė sukilusį pavydėjimą, ir drūčiau pagriebęs Oliverį už rankos, liepė jam eiti tolyn.

— Lukterėk valandėlę, — tarė mergina; — jei tu čia butum užrakintas ant pakorimo, **Bill**, tai aš taip nesiskubiničiau eiti pro šalį. Aš tryptė ir tryptė aplinkui, iki pargriūcia, kad ir būtų prisnigta ir neturėčia skepetos apsisupti.

— Ir kas iš to per nauda? — klausė neperdaug jautrus **Sikes**. Jei ne pamėtėtumei man pjukluko ir dvidešimties mąstų geros, storos virvės, tai nors čia vaikščiok ir penkiasdešimtis mylių, arba nevaikščiok visai, tai man tas nieko negelbės. Eiva! ne stovėjus čia ir nesekus pasakas!

Mergina prunkstėlėjo juokais, drūčiai apsisupo skepeta, ir jie vėl ėjo tolyn.

Bet Oliveris jautė, kaip drebėjo jos ranka, ir einant pro liampą patėmijo, kad jos veidas buvo miršinai nublankęs.

Jie ėjo pilnai pusę valandos purvinais, mažai einamais takais, sutikdami labai mažai žmonių, ir tų pačių išvaizda nurodė, kad jie priklauso prie to pat laipsnio draugijoje, kaip ir pats **Sikes**.

Antgalo jie pasuko į labai siaurą gatviukę, ant kurios buvo pilna krautuvų su drabužiais. Šuo pasileido bėgti, lyg žinodamas, kad jau sargyba čia nereikalinga; ir sustojo ties durimis vieny uždarytų ir matomai neapgyventų namų. Namai jau buvo beveik suirę; ant durų buvo prikalta lenta, kad jie yra parsamdymui. Lentos buta labai senos, matyt jau labai seniai ją ten prikale.

— Viskas gerai! — suriko **Sikes** atsargiai apsidairęs.

Nancy priėjo prie langinės, ir Oliveris išgirdo skambučio balsą. Jie perėjo į kitą pusę gatvės ir stovėjo keletą minučių po liampa. Davėsi girdėtis lyg negarsus girgždė jimas pakeliamo lango ir tuoj paskui negarsiai atsidarė duris. **Sikes** be daugelio apeigų nutvėrė nusigandusį vaiką už apykaklės ir visi trys greit atsirado viduje.

Priemenėje buvo visiškai tamsu. Jie palaukė, kol žmogus juos išleides, neuždarys durų.

— Ar yra kas? — paklausė **Sikes**.

— Ne, — atsakė balsas, kurs išrodė Oliveriui lyg būtų girdėtas.

— Ar senis čia? — klausė vagis.

— Taip, — atsakė balsas: — jis baisiai pasibaigė ant burnos. Ar jis nudžiugs, jus pamatęs? Suvis ne!

Atsakymo budas ir balsas, kurs jį ištūrė, išrodė Oliveriui pažįstamu, bet tamsoje nebuvo galima žiūrėti kalbėtojo.

— Duok kokį žiburį, — tarė **Sikes**, — kitaip mes nusiuksime sprandus, arba užlipsime ant šunes. Dabok savo kojas daugiau nieko!

— Palūkėkit valandžiukę, aš tuoj atnešiu, — tarė balsas. Bavo girdėt, kaip kalbėtojas nuėjo, ir už minutes pasirodė ypata p. **Jono Dawkins'o**, arba **Gudraus Sukčiaus**. Dešinėje rankoje jis laikė lajinę žvakutę, ispraus-tą į perskeltą lazda.

Jaunasis ponaitis negaišavo, kad parodžius kitoki ženkla, jog Oliverį pažino, kaip tik juokingą nusišypsojimą, bet tuoj apsisukęs užkvietė ateivius žengti vieną laipsnį augstyn. Jie perėjo per tuščią kuknią ir atsidarė duris į mažą, žemę atsiduodantį kambarį, kurs išrodė lyg būtų pastatytas jam ant kiemo, inėjo į vidų ir tapo pasveikinti garsiais juokais.

— O mano kudlos, mano kudlos! — šaukė ponaitis **Charles Bates**, iš kurio plaučių tas juokas išėjo; — štai čia jis! o, džiaugsmas, jis čia! O, **Fagin**, tik žiūrėk ant jo, **Fagine**, žiūrėk! Aš negaliu išlaikyti; toks juokas, kad nedaturėsiu. Laikykite kas mane, ba trūksiu!

Su nesuvaldomo juoko priepoliu **Charley Bates** atsigulė ant grindų, ir penkias minutes spardėsi iš džiaugsmo. Paskui pašokęs ištraukė **Sukčiui** iš nagų lazda su žvake ir priėjęs prie Oliverio apžiūrėjo jį aplinkui. Tuosyk žydas nusiėmęs savo naktinę mučę ėmė linguoti prieš nusigandusį vaiką. **Sukčius**, kurs buvo rimtesnis ir retai juokėsi neatlikęs reikalo, stropiai iškratė Oliverio kišenius.

— Žiūrėk ant jo parėdų, **Fagin**! — tarė **Charley**, prikišęs žvakę taip arti, kad vos tik neuždegė Oliverio jupekės. — Žiūrėk ant jo parėdų, puikūs drabužiai ir kaip pasiuti! Kaip puikiai! O jo knygos, — ponaitis, ir tiek, **Fagine**!

Toliaus bus.

„Draugo“ Agentai

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dem. M. Andrulionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.
Mottello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, M.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Pittston Ranges (pečiai)

yra padirbti sulyg
veliausiu reikala-
vimu ir su didžiau-
siu musu patyrimu
Kiekvienas pečius
garentuotas il-
giems metams.

Pasiklausk apie juos
pas savo pardaveją.

PITTSTON STOVE CO.

Pittston, Pa.

EIKALINGI VARGONI-

NINKAI

ie Mahanoy City, Pa., ir
ie Aušros Vartų lietuvių
trapijos Chicagoje, moka
nie gerai vesti chorą ir at-
kančiai mokyti mokyklo-
— Mahanoy City'je \$50.
gos mėnesiui ir įneigos.
tsišaukti šiais adresais:

Rev. C. Ambrozaitis,
2323 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Rev. S. Pautienius,
Mahanoy City, Pa.

Paieškau Antano Juciaus,
neinančio iš Kauno gub.,
Keseinių pav., Girdiškės
ar., Mataičių kaimo. 17 me-
tų kaip Amerikoje. Pir-
niausia gyveno Shenandory
je, iš kur išvažiavo į Pitts-
burgą. Busiu dėkingas kas
apie jį praneštų šiuo adre-
su:

Martinas Pocius,
796 Bank st.,
Waterbury, Conn.

Klaidos pataisymas.

Per korektoriaus neapsi-
žiūrėjimą "Juroje", pasku-
tiniame posme išskverbė
stambi klaida. Turėjo būti:
Dėlto Tu, jura plačiausioji,
Tokia ūkanota, tamsi,
Dėlto ir bangoms pasiūšaušė-
jai,

Kad jau užkariauta esi.

IVAIRIOS ŽINUTĖS:

Vokietija, turi 32,449 gy-
dytojus, t. y. po 5 kiekvienai
dešimčiai tukstančių gyven-
tojų. 1909 m. gydytojų buvo
480 mažiau.

Vokietija pardavė 1910
m. potašius už \$46,500,000.
1900 m. parduota tik už
\$13,600,000, 1890 m. — už
\$6,500,000, o 1880 m. tik už
\$4,300,000.

Perniai Kanada pirkosi iš
Suv. Valst. anglies už \$30,-
413,928, t. y. tris syk dau-
giau, nekaip 1894 m.

Kinematografiškai labai ma-
doje visoje Anglijoje. Kru-
tami paveikslai daugiausiai
traukiami iš Amerikos.

Pažangiausių miestų visoje
Turkijoje yra Salonika.

LAIMĖS ŠALIS.

Seni, jauni, dideli ir maži
ramiai sau gyvena, dirbo,
maitinasi sėdami ir akėdami.
Neivienas nenorėjo iš liz-
do skirties; mylėjo savo gim-
ties namus ir apylinkes.

Nei girdėt negirdėjo nei
vienas apie tolimus kraštus,
laimingą ir turtingą sietą.
Negeidė nei turtų nei lai-
mės; mylėjo savo gimtinės
šalį už viską labiausia.

Bet koks tai vyras, Ko-
lumbus, užsigėdė įjėskoti
naujo svieto; o kad savo tur-
tų ir išgalės ant to neturėjo,
todėl meldė karaliaus, idant
jį tame dalyke gelbėtų, —
tas apsiėmė.

Ilgą laiką važinėjo jis po
tyrus vandenius ir galias jū-
rias, pakol sustojo prie kraš-
to nežinomos žemės.

Po kiek laiko sugrįžo į sa-
vo gimtinę, pradėjo skelbti
apie laimingą šalį, labai ją
išgirdamas.

Tuoį laiką ieškotojai iš-
siskubino į tą laimingą šalį,
Ameriką.

Sunku buvo jiems pradėti
naują gyvenimą; ir koliai vis
kas sutubulino keli šimtai me-
tų praėjo.

Galutinai kas tik gyvas,
kas tik išgalės turi, pradėjo
keliauti čionai. Palieka sa-
vo taip ilgai mylėtą tėvynę,
atsisveikina su ja ant visad-
os, apleidžia savo gimties

lizdą; keliauja į laimingą ša-
lį.

Jieško laimės, naujo gy-
venimo ir turto.

K. S. Karpovich.

DIDELIS PIKNIKAS

38-tos kuopos S. L. R. K.
A. pagelbinio skyrus iš
Homestead, Pa., atsibus pa-
nėdelyje, liepos 3 d. 1911 m.
ant Homestead Parko. Pra-
sidės 9-tą val. ryto ir trauk-
sis iki 11:30 vakare. Muzi-
kantai bus pirmos klasos.

Užprašo visus lietuvius ir
lietuvaits iš visos Pittsbur-
go apylinkės ant to puikaus
pasilinksminimo.

Iš kitur atvažiuojant išli-
pa iš streetkario ant kertės
Eight ave ir Amity st. ir sė-
da į Mifflin streetcar—line
streetkarį, kuris nuves į par-
ką. Užkvičiami yra visi, o
visi.

Komitetas.

Gudrus Antanukas.

Antanukas: — Dabar tē-
tis turi man duoti žadėtą
kvoterį, nes jau nesėdžiu
paskutiniame mokyklos sue-
le.

Tėvas: — Labai gerai,
Antanuk, štai tau kvoteris,
bet pasakyk, kaip tas vis-
kas atsitiko?

Antanukas: — Paskuti-
nis suolas tepylų išteptas.

Kitaip suprato.

Stora moteris, priėjus
prie vieno daržo vartų, prie
kurio stovėjo vaikas, užklau-
sė jo: — Ar aš galiu įeiti dar-
žan per šituos vartus?

— Aš misliju — atsakė
vaikas — nes neperseniai
čia šieno vežimas įėjo.

Dagiliuks.

NUVARGĖS.

Beabejonės gal patėmijai,
kad šiame metų laike tan-
kia jautiesi nuvargęs. Tas
reiškia, kad reikalauji ko-
kios norint rūšies vaisto, ku-
ris sustiprintų tavo organiz-
mą. Męs patariame vartoti
Trinerio Amerikonišką Eli-
xirą iš Bitter Vyno. Sustip-
rina malimo organus ir pri-
duoda jėgas visam kūnui.
Šitas vaistas yra geras nuo
pilvo ir žarnų ligų, nuo ne-
sveiko kraujo ir nervų, nuo
netekimo apetito, jėgų ir
energijos. Taipogi pataria-
mas vartoti nuo kepenų ir
plaučių ligų, nuo reumatiz-
mo, galvos skaudėjimo ir
taipogi išvalymui visos sis-
temos. Aptiekose: Jos. Tri-
ner, 1333—1339 So. Ashland
ave., Chicago, Ill.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių
Panos Šv. ir Šv. Traicės, gal-
ti pas mus visada. Męs išdirbame
ir reikalaujantiems pasiūdėm
porą ant pažiūros.

Mrs. A. Smailienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

Naujausias Importuotas Fonografas dykai.

Būs duetas kiekvie-
vienam kas supirks
pas mus Rusišką Tabak-
ko už \$6.00.
Niekas nuo jūm dan-
giaus norėdavo tik kad
savo draugams pirkti
iš mūsų firmos tabaką.
Šitas importuotas Fon-
ografas yra patarytas
iš geriausio metalo, turi
didelę nikelinę triubą
ir labai gerai skamba.
Turėdami mūsų Fon-
ografą galite suvargti na-
mą pilkų muzikos kuo-
teris.

Užsukite tik mažin-
k, nūdėsite volią, ir
galėsite išgirsti gra-
žiusius tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, ištrauktas iš operų ir ope-
rėlių, žaidimus visokių instrumentų pavienių ir orkestrų. Klausant tai viskas
bus malonu ne tik jums ir jūsų šeimynai, bet ir jūsų pažįstamiems ir kaimi-
nyms. Mūsų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali būti. Męs
duodame jums tą Fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik \$6.00, markę ir mo-
delį, ir gausite Rusišką Tabaką už \$6.00 ir tą Fonografą drauge su ve-
leliais ir nuorodomis, kaip reikia apieiti. Apturėję per Express, užsakėsite
likusius \$5.50.

Si dovana yra suprantama ir puiki, nėra šia jokios rizikos, kaip nusi-
kintis, pamatyti, kad busite užgandinti. Pasargą: pralome nesulysit mūsų
firmą su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., 111-115 E. 7th St., New York, N. Y.

Pasinadokite!

Turime atspaudę šv. Ro-
žančiaus tajemnyčias. Pen-
tiolika tajemnyčių kainuo-
ja 10 centų. Kalbantieji ro-
žančių tepasirūpina parsit-
raukti tajemnyčias. Adre-
suokite:

čias. Adresuokite:
"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Gavo medalį.

— Ką aš matau, pas tave
medalius, — atsiliepė An-
drius, susijęs su savo mo-
kyklos draugu. — Kur ir už
ką gavai tą medalį?

— Už drąsą — atsakė Ig-
niukas.

— Kągi tokio nepaprasto
padarei?

— Apsivedžiau su našle,
turinčia septynetą vaikų —
buvo atsakymas.

Gatvėkaryj'.

Konduktorius: — (į kelei-
vį, kuris rūkė cigaretę). —
Čia uždrausta rūkyt. Matai
ten parašą "No Smoking"
(nerūkyt).

Keleivis: — Taip, aš tai
matau. Bet aš ten matau ki-
tą parašą, kurs sako: "Smoke
Turkey Red Cigarettes" (rū-
kyk Turkiškus Cigaretus).
Tad aš juos ir rūkau.

Dagiliuks.

Look Out! You'd better
take care of Yourself

Galvos skaudėjimas, gerklių sope,
skaudėjimai krūtinėje, sonuose, pabrinks-
muskulai ar kitoki slogų ženklai neįeis
sunkų padėjimą jeigu vartosi

**Dr. Richter'io
PAIN-EXPELLER**

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pake-
lių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis
pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk
tik kad butų Inkaras ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richterio Pilių yra geros nuo vidurių
skaudėjimo 50c. ir 10c.

Honover Brewing Co.
Grynas
Elius, Alus ir porteris.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą į produktą, Jūsų tantiečio iš-
dirbimą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir
Nanticoke, o bravoras Danville.

Emil Mallnaukas, Manageris ir Prezidentas
Abu telefonai.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausio Importuoti ir naminiai
Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir
t.t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos
ir arkliai parsamdymui ir
grabinio ofisas prie Russell
gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts.
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pini-
gus ant suėdymo nuo dolerio ir augščiau.
Siunčia pinigus in visas svieto ša-
lis.

Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis—
nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

DYKAI 1 doleris, IŠBANDYMAI AR REI-
KALAUJI SVEIKATOS

Jeigu esi patirties sveikatą ir mi-
trumą, ar esi silpnas, nerviškas, be
energijos, jeigu kenti skaudėjimą vi-
duriose, inkstuose, turi skaudėjimą ke-
penų, širdies ir šonų ir krūtinėje,
taip pat esi persidiręs, arba kenti nuo
jaunystės klaidų, bei privatiška slapta
liga, — tai atsiėmė man savo vardą, o
aš prisigau per pečių baksuką naujausio
išradimo "Nervų Pilių" vertės
1 dolerį dykai.

Po naudojimo per 10 dienų šitas pi-
lies, jeigu busi persitikręs, kad jos
Tau sugrąžino sveikatą, mitrumą ir
palegas, tada prisigau man 1 dolerį,
— bet pirmiau nereikalauji mokėti nei
vieno cento, kolie persitikrįsi, kad pi-
gulikos yra pilnai geros.

Parašyk vardą ir adresą ant žemiau
esančių linių ir prisigau man, o aptu-
rėsi baksuką vertės 1 dolerio pilių, per
vėdą išsiųsk apgarsinimą.

Hartmann

Prašau prisigauti man išbandymui 1
dol. vertės baksuką "Naujausio Ner-
vių Pilių".

Vardas .....

Gatvė ir No.....

Miestas .....

Taip pat kuris drauge reikalaujantis
pilių prisigau 10 centų markėmis, tas
apturės Dr. F. Hartmanno, naujai pa-
rašytą išleistą knygą po vardu Nauja
Metoda. — Šita knyga aprašo, kaip
kraujas cirkuliuoja, po žmogaus kūną
ir apie visokias ligas. Reikia adresuoti
kaip viršū Dr. F. Hartmann, 231 E.
14th St., New York.

Kas Nusiųpiks Naują juokinių dainų
Knygėlę dainų Vainikis: kurios pildys
D. Scent, — tam prisigau F. Hartmanno
mai apie Elektrinių juokinių juokinių
mašinas, Magnetinės Srities, lampas,
visokių patinų knygas, drabužių ma-
šiną, Amerikonišką koncertinį fortepi-
ano, Laidkūčių, Ausinių telefonų planus,
Spindulius, Jaudinčių, smulkių ir
George A. Papay & Co. Dep. S.
3142 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

Gamta reikalauja,

kad ikvlei miegotum laikė 24 valandų.
Ar miegi? Jeigu turi silpnus dirksnius,
suerztus, tai negali miegoti kaip reikia.

Severos Nervotonas

atnaujina pailsusią nervų sistemą, nura-
mina suerztus dirksnius, sugrąžina
jiems jėgą, duoda drūtą, atgaivinantį
miegą.
Doleris bonka.

Severos Vaistai parduoda kiekvienoje aptiekioje. Pirk tik Severos, o kitokių ne-
imk, kokias Tau duotų.

Daktaro patarimai dykai; rašyk pas

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Wilkes-Barre Mine Drill Co.

Męs padirbame visokios
rūšies tušes. Jeigu nori su-
ėdyti darbo ir laiko, reika-
lausk

Papky's naujo patento
pype maszinos,

257 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

Kas Nusiųpiks Naują juokinių dainų
Knygėlę dainų Vainikis: kurios pildys
D. Scent, — tam prisigau F. Hartmanno
mai apie Elektrinių juokinių juokinių
mašinas, Magnetinės Srities, lampas,
visokių patinų knygas, drabužių ma-
šiną, Amerikonišką koncertinį fortepi-
ano, Laidkūčių, Ausinių telefonų planus,
Spindulius, Jaudinčių, smulkių ir
George A. Papay & Co. Dep. S.
3142 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

GLENON'S

Alus Isz Pittstono vertas

Gerimo.

Dabar laikas
Pasiredyti,
Jau atsidare visi Parkai; pra-
sidejo piknikai ir visoki pasi-
linksminimai, tai jau laikas ir
nauji siutai pirkti pas
Rosenthal'a.
LOUIS ROSENTHAL,
ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,
South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

